

Pilgrimsrörelsen - några bidrag till Svenska Kyrkan

Den sedan några decennier återerövrade pilgrimsrörelsen i Sverige, har succesivt vuxit till sig och lämnat de första prövande årens försök. Idag sprider den sig i hela Skandinavien, ja i hela det Lutherska Nord-Europa. Pilgrimscentra uppstår lite varstans, nya pilgrimsleder stakas ut i hundratal, pilgrimsvandringar, pilgrimsretreater och kurser samlar både kyrko-vana och kyrk-ovana. Pilgrimsvandringen har blivit ett nytt sätt att möta människor på, långt utanför kyrkans gränser.

Vad är det för speciellt med just det? Varför dras så många idag till att pröva att gå en vandring i det svenska naturlandskapet? Vad är det som lockar? Jag vill skissa på fem sidor i pilgrimsvandringens egenart som jag tror bidrar till intresset och utvecklingen och som också kan ses som bidrag till Svenska Kyrkans tro och liv.

- 1. Naturen.** Allt färre går i kyrkan, medan allt fler går ut i naturen för att finna ro och stillhet. För många blir det en andlig erfarenhet. Naturen har blivit de många katedral. I vårt kyrkoår har vi en – EN – söndag som handlar om skapelsen – Midsommardagen. Av 52 möjliga söndagsteman handlar alltså enbart en om den 1:a trosartikeln. Med tanke på vad den betyder för stora delar av svenska folket tror jag att vi behöver använda oss mycket mer av naturens språk, bilder och miljö. Naturen är ju av hävd det näst Bibeln största vittnesbördet som berättar om Gud. Pilgrimsvandringen är ett utmärkt sätt att använda sig av 1:a trosartikeln som meditationsunderlag och att ”be med fötterna”.
- 2. Kroppen.** Minns ni devisen: ”En sund själ i en sund kropp?”. I pilgrimsrörelsen får kroppen vara med på ett särskilt sätt. För dem som har svårt att gå anordnas ofta alternativ. Vi är psykosomatiska människor eller som kristen tro säger: Vi består av kropp, själ och ande. Kropp och själ tillsammans. Detta inträffar ofta när vi t.ex. går i tystnad med ett ord på vägen som memoreras om och om igen och som tillsammans med fötternas gång och en stavs isättande lätt leder till att man ”åker hiss från huvudets regioner ner till mage och hjärta”. Kroppens rörelse befruktar den andliga spänsten.
- 3. Enkelheten.** När man är ute på vandring behöver man normalt inte bära med sig mer än ca sju – åtta kilo i rygsäcken. Man har allt man behöver i den. Man kan vara ute i månader med denna lätta packning. Man behöver inte så mycket. Man lär sig efterhand att skala av onödiga bördor, som man egentligen inte alls behöver. Att leva enkelt blir då som en frihetsupplevelse. Det mesta och bästa i livet är gratis. Konsumtionsivern och ägandeslusten avtar och ersätts av enkelhetens välsignelser. Det blir som en katarsisupplevelse – en rensning i både yttre och inre mening.
- 4. Delandet.** Det är lätt att samtala under vägen. ”Byta ett ord eller två, gjorde det lätt att gå” (Hjalmar Gullberg). Som medlem i vår kyrka är nog det jag saknat mest. Att inte hitta forum för delande av tro och liv. Det tycks saknas i själva den kyrkliga strukturen utanför de mer arrangerade bibelstudierna och de viktiga katekumenatgrupperna. Under mina fyrtiofem år som präst har jag aldrig varit med om så många personliga delandestillfällen som under mina år som pilgrimspräst. Ibland har det varit som att delta i ett öppet AA-möte. Pilgrimsvandringen underlättar delandet på djupet.
- 5. Målet.** Tidigare har tanken på målet för vårt livs pilgrimsvandring – himlen – varit laddat. Jag själv som uppvuxen under 1960-talet kunde tycka att talet om himlen lätt blev en flykt från verkligheten. ”Youll get pie in the sky when you die” (Joe Hill). Men under årens lopp har

målet för vår livsvandring alltmer blivit levande och alltmer viktig. Istället för en flykt från ett tungt liv, har himlen blivit som ett sakrament – en extra kraftkälla i det liv jag nu lever. Att bära Gud inom sig, är att bära himlen med. Idag talar vi inte mycket om just det i kyrkan, men det aktualiseras varje gång vi kommer fram till dagsmålet på en pilgrimsvandring. På en gravsten stod: "Han föddes för att dö – han dog för att leva." Ja – himlen är ett underskattat resmål!

Den svenska pilgrimsrörelsen har kommit för att stanna. Den kan på flera områden bidra till att vitalisera vår kyrka. För att travestera den heliga Birgitta med hennes bön: "Herre visa din kyrka vägen och hjälp henne att vandra den!"

Hans-Erik Lindström
pilgrimspräst